

Vantaa kaupunki
Tietohallinnon palvelukeskus

Lean EA kokonaiskehittämismalli

Digitalisaation suunnannäyttäjät 13.2.2019

Juha Mustonen, Ari Haaksiala, Timo Blomqvist

Taustaa

Ongelma lähtötilanteessa (2016)

- asiakkaan tarpeiden huomioiminen puutteellista
- kehittämistoiminta siiloutunutta, ei kokonaisuuden hallintaa, päällekkäisiä ratkaisuja, osaoptimointia, ennakoimattomia ja yllättäviä tilanteita kuten teknisen tuen päättyminen, “tulipalojen sammuttelua” jne.
- johto (kaupungin) ja toimialat (liiketoimintayksiköt) tyytymättömiä tietohallinnon toimintaan, tietohallinnon johto tyytymätön organisaatioon ja kehittämismalliin sekä KA-työhön: ei selkeää kokonaiskuvaa palveluista, prosesseista, tiedoista, järjestelmistä, teknologioista
- KA-toiminnon rooli, merkitys ja hyöty kyseenalainen, norsunluutornissa puuhastelua, seminaareihin ja verkostoihin osallistumista, vähän tai ollenkaan konkreettisia tuotoksia, pitkä lista ylätason periaatelinjauksia ilman käytännön hyötyjä, arkkitehtuurikatselmoiteja jälkikäteen, erillistä toiminta-arkkitehtuurityötä ilman kosketuspintaa varsinaisiin ratkaisuihin järjestelmä- tai teknologiatasoilla, “powerpoint-arkkitehtuuria ja Exceleitä”.

Muutos (2017)

- asiakasarvon luominen otettiin lähtökohdaksi kaikessa kehittämisessä ja tekemisessä: aina voidaan esittää kysymys, maksaisiko asiakas tästä?
- perustettiin ”virtuaalinen moniammatillinen tiimi”, Ratkaisutoimisto, käsittelemään keskitetysti kaikki ideat
- kehittämismalli ”muotoiltiin uudelleen” ”Ideasta-tuotantoon” -arvoketjuksi, ja siihen kytkettiin organisaation toiminnot
- kehittämismallin käytännön toiminnan organisointiin valjastettiin erityinen rooli, ”Lean Manager”, jonka vastuulla on kehittämismallin käytännön toiminta, sen kehittäminen ja viestintä eri sidosryhmille kuten johdolle, kehittämisestä vastaaville tahoille ja eri ohjausryhmille
- kokonaisarkkitehtuuritoiminto organisoitiin uudelleen ketteräksi tiimiksi, joka kytkettiin kehittämismalliin
- kuvausväline otettiin keskeiseen rooliin, kaikkea kehittämistä alettiin visualisoimaan, ammattimaisesti ja systemaattisesti yhteisesti sovittujen käytäntöjen mukaan (väline: Arkkitehtuuripankin tarjoama QPR EA mallinnuspalvelu)

Saavutetut hyödyt

- Johto ja toimialat ovat tyytyväisempiä parantuneeseen asiakastyytyväisyyteen, asiakastarpeiden huomioimiseen ja arkkitehtuurin vaikuttavuuden paranemiseen
- Työntekijät ovat tyytyväisempiä roolien kirkastamiseen ja konkreettisia hyötyjä tuottavaan, palkitsevaan tekemiseen
- Kehittämismalli Ideasta-tuotantoon tuottaa mitattavissa olevia hyötyjä läpivirtauksen hallinnan kautta
- Organisaation eri toimijoiden vuorovaikutus parani lisääntyneen yhteistyön myötä
- Arkkitehtuuritoiminnosta tuli osallistuva ja hyödyllinen tukitoiminto. Arkkitehtuuri ja tietoturva tulevat huomioiduksi heti kehittämiskohteiden alkuvaiheessa, kokonaisarkkitehtuurin tilannekuva tarjoaa näkymän olemassa oleviin palveluihin, prosesseihin, tietoihin ja järjestelmiin
- Muutoksen toteuttamisen kannalta ratkaisevaa oli johdon, erityisesti CIO:n, sitoutuminen, korkea vaatimustaso ja into Lean-filosofiaa ja ketteryyttä kohtaan.

Kehittämismalli

- kehittämismalli mallinnettiin kuvausvälineeseen, jonka avulla muutoksesta voitiin viestiä helpommin, kun se tehtiin ”näkyväksi”. Kehittämismallin määrittely oli muutoksen toimenpanon edellytys.
- kuvausvälineeseen muotoiltiin uusi, yksinkertainen ja selkeä viitekehys, koska JHS179-viitekehys koettiin vaikeaksi.
- uusi modernisoitu viitekehys tukee suoraan kehittämisprosessia Ideasta-tuotantoon.
- kuvausvälineen keskitetystä kuvauskannasta julkaistaan jatkuvasti kaikki tuotokset portaaliin, josta kaupungin keskeiset sidosryhmät pääsevät näkemään kokonaisuuden tilannekuvan jatkuvasti

Ratkaisutoimiston roolit

Toimialat

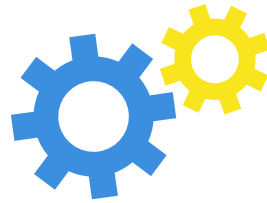
”Yhdessä kehittäen”

IdeaDialogi

Ideointi ja asiakastarpeen kuvaus

Idea backlog

Suunnittelu

Ratkaisuehdotuksen työstäminen

Ratkaisuehdotus

Siirto kehitysjonoon

TILANNETIETONÄKYMÄ

Projektit

SA/
Digitoimisto

Tekninen toteutus/
hankinta

Ei jatkokon

BACKLOGIT

Ratkaisutoimisto Ideasta tuotantoon

Tunnistetaan ↻ Jalostetaan ↻ Kuvataan

Suunnittelu ↻ 2 viikkoa ↻ Arviointi →

Sisältää arkkitehtuuri-konseptin

Yhteiskehittämisen ideavaihe ja jatkuvasti täydentyvä dokumentaatio

Kehittämistarve tunnistetaan kaupungin, muun viranomaisen tai kuntalaisten toimesta.

Idean jalostaminen yhdessä tunnistettujen osapuolten kanssa soveltuvilla tekniikoilla ja menetelmillä.

Asiakastarpeen kuvaus

- Kehittämisen kohde ja alustava ymmärrys käyttötilanteesta
- Käyttöympäristö, tunnistetut käyttäjät ja osalliset
- Mitattavat asiat
- Taloustarkistus

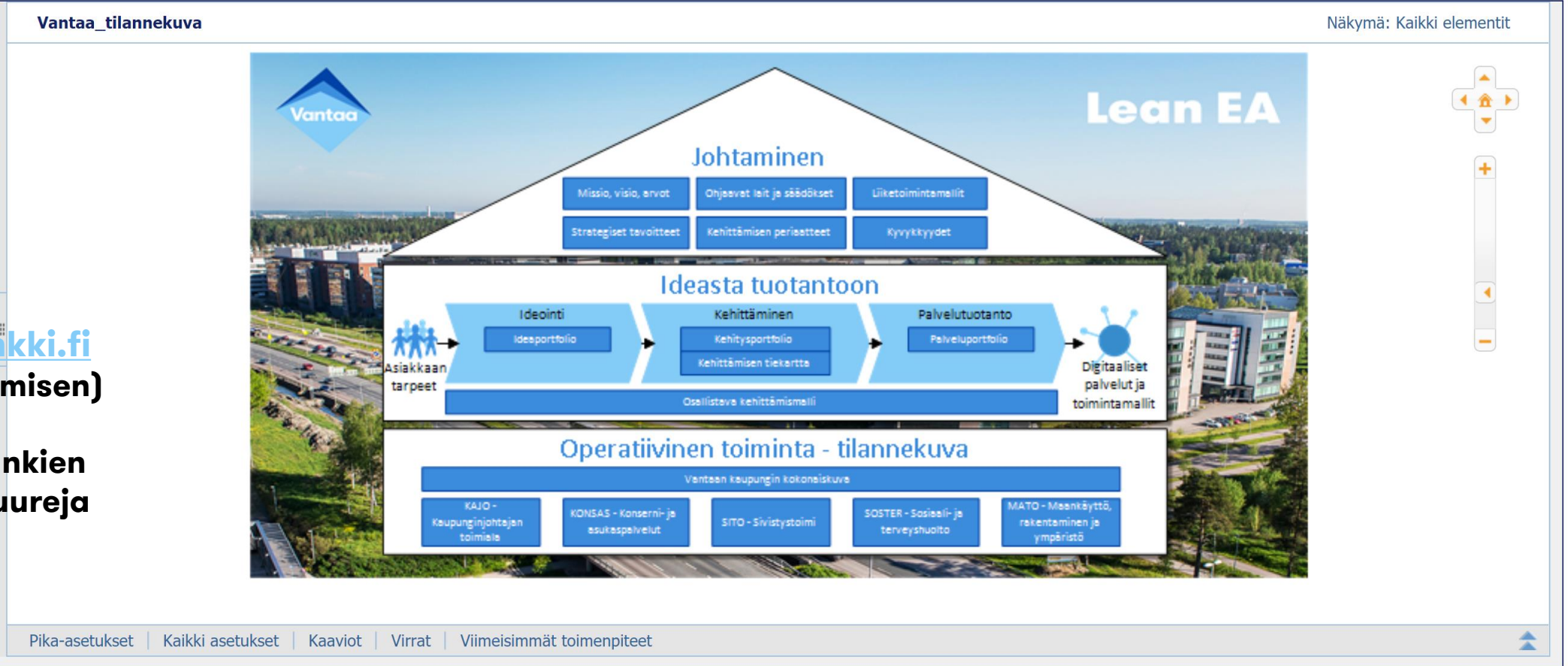
Suunnittelu sprinteissä

- Ideoiden ryhmittely ja koostaminen
 - Priorisointi ja valinta suunnitteluun
- Ratkaisuehdotuksen arviointi Ratkaisutoimistossa
Asiakkaan hyväksyntä ratkaisuehdotukselle

Ratkaisuehdotus asiakkaalle

- Vantaa_Lean_EA_tilannekuva
- Vantaa_tilannekuva
- Vantaa_tilannekuva
 - Johtaminen
 - Ideasta tuotantoon
 - Operatiivinen toiminta - tilann

Arkkitehtuuripankki.fi
(vaatii rekisteröitymisen)
->Kunnat
->Kuntien ja kaupunkien kokonaisarkkitehtuureja
->Vantaa

Kiitos!

Yhdessä kehittäen

